

Uz sākumlapu>Ģimenes lietas un mantojums>Mantojums>Ierobežojumi attiecībā uz mantošanu — Īpašie noteikumi Ierobežojumi attiecībā uz mantošanu — Īpašie noteikumi

Beļģija

1 Vai saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem ir īpaši noteikumi, kas saistībā ar saimnieciskiem, ģimenes vai sociāliem apsvērumiem nosaka ierobežojumus attiecībā uz attiecīgajā dalībvalstī esoša nekustamā īpašuma, dažu uzņēmumu un citu īpašu mantas kategoriju mantošanu vai to ietekmē?

Civilkodeksa (*Code civil*) 745.*quater* pants ir paredzēti īpaši noteikumi attiecībā uz gadījumu, kad tiesības uz konkrētu īpašumu tiek dalītas starp mirušās personas pēcnācējiem, kuri saņem īpašumtiesības bez lietojuma tiesībām, un pārdzīvojušo laulāto, kurš saņem lietojuma tiesības.

Pārdzīvojušais laulātais vai viens no pēcnācējiem, kuram ir īpašumtiesības bez lietojuma tiesībām, principā var pieprasīt lietojuma tiesību pilnīgu vai daļēju konversiju, t. i., viena puse var nopirkt īpašumtiesības vai lietojuma tiesības no otras puses.

Tomēr uz atsevišķiem īpašumiem šis noteikums neattiecas:

ģimenes lietu tiesa (*tribunal de la famille*) var atteikt lietojuma tiesību konversiju, ja tā var būtiski kaitēt uzņēmuma interesēm vai profesionālajai darbībai; ir vajadzīga pārdzīvojušā laulātā vai pārdzīvojušā faktiskā kopdzīves partnera piekrišana, ja nekustamais īpašums kopā ar tā mēbelēm mantojuma atklāšanas dienā izmantots kā ģimenes galvenā mītne.

Civilkodeksa 745.*octies* pants paredz līdzīgu aizsardzību faktiskajam kopdzīves partnerim attiecībā uz nekustamo īpašumu, kas izmantots kā ģimenes kopīgā dzīvesvieta, un tā mēbelēm.

Turklāt Civilkodeksa 915.*bis* pants paredz noteiktu neatraidāmo mantinieku īpašuma daļu (t. i., rezervēto daļu), kas pienākas pārdzīvojušajam laulātajam, un nosaka, ka visos gadījumos šādā neatraidāmo mantinieku īpašuma daļā jābūt iekļautam vismaz nekustamajam īpašumam, kas izmantots kā ģimenes galvenā mītne, un tā mēbelēm.

Ja viss mantojums vai tā daļa sastāv no lauku saimniecības, lejupējie mantinieki taisnā līnijā, pamatojoties uz īpašuma vērtējumu, var pārņemt kustamo un nekustamo īpašumu, kas veido lauku saimniecību (1. panta pirmā daļa 1988. gada 29. augusta Likumā par mantošanas noteikumiem attiecībā uz lauku saimniecībām, lai veicinātu to nepārtrauktību (*loi du 29 août 1988 relative au régime successoral des exploitations agricoles en vue d'en promouvoir la continuité*)).

Ja viss mantojums vai tā daļa nesastāv no lauku saimniecības, bet to veido nekustamie īpašumi, kas bijuši daļa no mirušās personas lauku saimniecības, un ja kāds no lejupējiem mantiniekiem taisnā līnijā uztur attiecīgos īpašumus lauku saimniecībā, kur tie atrodas, arī attiecīgais mantinieks var pārņemt minētos īpašumus, pamatojoties uz īpašuma vērtējumu, saskaņā ar Civilkodeksa noteikumiem, kas nosaka pārdzīvojušā laulātā un pārdzīvojušā faktiskā kopdzīves partnera tiesības (1988. gada 29. augusta likuma 1. panta trešā daļa).

Visbeidzot, 1900. gada 16. maija Likuma par mazu mantojumu mantošanas noteikumiem (*loi du 16 mai 1900 sur le régime successoral des petits héritages*)

4. pants paredz, ka gadījumos, kad viss mantojums vai tā daļa sastāv no nekustamajiem īpašumiem, par kuriem "kadastrālo ieņēmumu" pilna summa (nosacītie ienākumi no nomas maksas) nepārsniedz 1565 EUR (likuma 1. pants), neskarot tiesības, kas pārdzīvojušajam laulātajam piešķirtas ar Civilkodeksa 1446. pantu, katrs no mantiniekiem taisnā līnijā un, ja piemērojams, pārdzīvojušais laulātais, kurš nav šķīries vai atšķirts no mirušās personas, var, pamatojoties uz īpašuma vērtējumu, pārņemt vai nu mājokli, ko apdzīvojuši miruši persona, viņas laulātais vai kāds no viņas lejupējiem radniekiem, kopā ar tā mēbelēm, vai arī māju, mēbeles un zemi, ko mājas iemītnieks personīgi izmantojis savā vārdā, lauksaimniecības aprīkojumu un dzīvniekus, kas izmantoti audzēšanai, vai preces, izejmateriālus, profesionālo aprīkojumu un citus piederumus, kas izmantoti komerciālām, sīkražošanas vai rūpnieciskām vajadzībām.

2 Vai saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem šādi īpaši noteikumi ir piemērojami iepriekš minētās mantas mantošanai neatkarīgi no mantošanas kārtībai piemērojamajiem tiesību aktiem?

Šie noteikumi ir obligāti, tomēr likumā nav skaidri noteikts, vai tie būtu jāpiemēro neatkarīgi no piemērojamajiem tiesību aktiem.

3 Vai saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem pastāv īpaša procedūra, lai nodrošinātu atbilstību iepriekš minētajiem īpašajiem noteikumiem?

Pastāv vairākas procedūras šo tiesību garantēšanai:

lietojuma tiesību konversijas pieteikuma apstiprināšana ģimenes lietu tiesā — ģimenes lietu tiesa var atteikt lietojuma tiesību konversiju un pilnu īpašumtiesību piešķiršanu, ja tas var būtiski kaitēt uzņēmuma interesēm vai profesionālajai darbībai, vai apstiprināt pieteikumu, ja to uzskata par taisnīgu, ņemot vērā konkrētos lietas apstākļus (Civilkodeksa 745.*quater* panta 2. punkts);

lauku saimniecības pārņemšana — ja ieinteresētā persona vai kāds no tās kreditoriem iesniedz šādu pieteikumu, ģimenes lietu tiesa uzdod veikt īpašuma vērtēšanu. Šajā nolūkā tiesa var iecelt vienu vai vairākus ekspertus (1988. gada 29. augusta likuma 4. panta pirmā daļa — prioritārā kārtība ir noteikta 3. pantā). Ja pārņemšanas metode tiek apstrīdēta vai ja kāda no ieinteresētajām personām atsakās dot piekrišanu vai nepiedalās, ģimenes lietu tiesa izsauc ieinteresētās personas vai to likumīgos pārstāvjus vismaz 15 dienas iepriekš. Noteiktajā datumā ieinteresētās personas tiekas sēdē, ko vada tiesnesis, kurš tās izsaucis. Sēde notiek, pat ja viena vai vairākas ieinteresētās personas nav ieradušās. Attiecīgā gadījumā tiesnesis, kurš vada sēdi, ieceļ notāru klāt neesošo pušu aizvietošanai, viņu daļu saņemšanai un attiecīgo daļu apstiprināšanai. Notāra nodevas maksā puses, kuras pārstāv notārs. Tiesnesis izšķir strīdus un akta parakstīšanas nolūkā aicina puses vērsties pie notāra, ko iecēlušas puses, vai pie notāra, ko iecēlusi tiesa, ja puses nespēj vienprātīgi izvēlēties notāru (1988. gada 29. augusta likuma 4. panta trešā daļa). Persona, kura pārņem nekustamo īpašumu, nevar to pārdot 10 gadus no pārņemšanas akta parakstīšanas, izņemot, ja tas notiek būtiska iemesla dēļ, ko ģimenes lietu tiesa iepriekš atzinusi par pamatotu (1988. gada 29. augusta likuma 6. panta pirmā daļa);

mazu mantojumu pārņemšana — procedūra lielā mērā ir tāda pati kā lauku saimniecības pārņemšanas procedūra (1900. gada 16. maija likuma 4. panta trešā un piektā daļa). Vienīgā atšķirība ir periods, kurā pārņemto īpašumu nevar pārņemt, izņemot, ja tas notiek būtiska iemesla dēļ, ko ģimenes lietu tiesa iepriekš atzinusi par pamatotu, proti, tie ir pieci gadi no pārņemšanas akta parakstīšanas (1900. gada 16. maija likuma 5. pants).

Lapa atjaunināta: 27/08/2019

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.